

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 21C/67/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2116204337
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 06. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Monika Vozárová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2116204337.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Monikou Vozárovou v právnej veci žalobkyne: H. Y., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom W.. B. XXXX/X, O., zastúpená splnomocnencom: L. P., C. XXX/XX, O. - W., proti žalovanému: L. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. B. O. XXX, zastúpený: JUDr. Andrej Kučera, advokát, SNP 6, Hlohovec, o určenie neplatnosti právnych úkonov, takto

rozhodol:

I. Žaloba sa zamietá.

II. Žalovaný má voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

odôvodnenie:

1. Žalobkyňa sa žalobou doručanou súdu dňa 26.02.2016 domáhala určenia, že Zmluva o pôžičke zo dňa 09.12.2014 uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným a zmluva o zriadení záložného práva uzatvorená dňa 09.12.2014 medzi žalobkyňou a žalovaným sú absolútne neplatné. Žalobkyňa žalobu odôvodnila tým, že je fyzická osoba nepodnikateľ a má za to, že je v postavení spotrebiteľa. V zmluvnom vzťahu vystupuje žalovaný ako fyzická osoba - nepodnikateľ, avšak žalobkyňa má za to že sa jedná o dodávateľa, ktorý vykonáva činnosť v oblasti poskytovania pôžičiek, koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zrejme sa jedná o zastretý právny úkon, ktorého úmyslom je zakryť fakt že sa jedná o štandardný spotrebiteľský úver a to z dôvodu, vyhnúť sa v danom zmluvnom vzťahu pôsobnosti ustanovení o ochrane spotrebiteľa a dosiahnuť tak výhodnejšie postavenie. Z Výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že žalovaný už v roku 2009 vykonával podnikateľskú činnosť v oblasti poskytovania úverov a pôžičiek. Predmetné živnostenské oprávnenie zaniklo v roku 2011. V roku 2010 si založil spoločnosť Profi Finance, s.r.o., ktorá tiež v predmetoch činnosti mala poskytovanie úverov alebo pôžičiek. Tento predmet činnosti bol následne vymazaný v roku 2015. Po zadaní mena odporcu v internetovom prehliadači naskočilo množstvo odkazov s mailom a telefonickým kontaktom, kde osoba L. U. ponúka pôžičky. Pred uzavretím predmetných zmlúv žalobkyňa nepoznala žalovaného, pokiaľ jej ho istý známy neodporučil. Vraj poskytuje finančné úvery. Žalobkyňa v postavení dlžníka uzavrela so žalovaným ako veriteľom dňa 09.12.2014 Zmluvu o pôžičke uzatvorenú podľa § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. Predmetom zmluvy bola pôžička vo výške 10.000 eur, ktorú sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 250 eur počnúc mesiacom január 2015, pričom posledná splátka istiny bola splatná 09.12.2015. Za účelom zabezpečenia pohľadávky bola medzi účastníkmi uzavretá Zmluva o zriadení záložného práva k nehnuteľnosti vo vlastníctve žalobkyne a to: nachádzajúce sa v k.ú. O., obec O., okres O., zapísané na LV č. XXXX ako - byt č. I. vchod č. XE. na ul. W.. B. XX v O., v dome súp.č. XXXX postavený na parc.č. XXXX/XX, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XX/XXX, zapísané na LV č. E. ako parc.č. XXXX/XX o výmere XXX m² zastavené plochy a nádvoria v podiele XX/XXX-in. Z uvedeného vyplýva, že 1.splátka pôžičky bola splatná dňa 09.01.2014, pričom žalobkyňa ju uhradila až 14.01.2014, čo sa však v zmysle Čl. IV, ods. 4 Zmluvy o pôžičke považovalo za dôvod na predčasnú

splatnosť celej pôžičky. Keďže jej nikto neoznámil, že musí uhradiť všetko naraz, naďalej splácala splátky pôžičky, pričom medzitým niekoľkokrát komunikovala aj s veriteľom telefonicky. O predčasnej splatnosti sa nezmienil ani raz. V decembri 2015 mala nastať splatnosť, predtým ju však už niekoľkokrát žalovaný telefonicky upozornil na jeho nárok na zmluvnú pokutu. V dobrej viere uhradiť všetky svoje záväzky za príp. omeškania som požiadala žalovaného o vyčíslenie pohľadávky dňa 26.11.2015, tak, aby ku dňu 09.12.2015 mohla uhradiť všetky záväzky. Do dňa 09.12.2015 neobdržala žiadnu odpoveď, preto v tento deň uhradila splátku istiny vo výške 8.450, EUR. Z dokladov vyplýva, že uhradila celú istinu aj s dohodnutým navýšením, t.j. spolu vo výške 11.200,- EUR. Na začiatku februára 2016 obdržala list od advokátskej kancelárie Prosmán a Pavlovič, kde ju vyzývajú na úhradu dlžnej sumy vo výške 6.847,02,- EUR, ktorá predstavuje úroky z omeškania za obdobie od 11.01.2015 do 09.12.2015 a tiež zmluvné pokuty vo výške 7.293,38,- EUR. V nehnuteľnosti, ktorá je predmetom zabezpečenia, žalobkyňa žije so svojou matkou, v prípade že by o byt prišli, nemali by kde bývať, preto aj vyplatila celú istinu aj s dohodnutým úrokom v deň splatnosti t.j. 09.12.2015 a žiadala veriteľa aj o vyčíslenie úrokov z omeškania, avšak má podozrenie, že zmluvné pokuty, ktoré žalovaný vyčíslil sú v rozpore s dobrými mravmi a má dokonca podozrenie na trestný čin úžery. Pokiaľ ide o výšku zmluvnej pokuty, táto nie je zákonom limitovaná. To však neznamená, že možno dohodnúť zmluvnú pokutu v akejkoľvek výške. Výška úrokov nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi. Tiež nesmie ísť zo strany veriteľa o tzv. úžeru v zmysle trestného zákona. Takýto úkon s ohľadom na jeho podmienky a obsah úkonu je všeobecne neakceptovateľným z hľadiska v spoločnosti prevládajúcich mravných zásad a princípov vzájomných vzťahov medzi ľuďmi. Najmä s dôrazom na to, že pokiaľ ide o spotrebiteľskú zmluvu, bolo by vhodné, akcentovať viac zásadu zmluvnej spravodlivosti na úkor zásady zmluvnej voľnosti, nakoľko spotrebiteľ nemôže svojou vôľou ovplyvniť obsah zmluvy a stáva sa, že vplyvom nepriaznivých okolností a často bezvýchodiskovej situácie, ktorú si sám nezapríčinil, nemá inú možnosť, ako prijať úžernícke podmienky, ako tomu bolo i v tomto prípade. Zmluvná pokuta bola dojednaná vo výške 0,25% denne. S prihliadnutím na ustanovenia Zmluvy o pôžičke sa domnieva, že v ustanoveniach obsiahnuté práva a povinnosti sú v rozpore nielen s ustanoveniami citovanými vyššie, ale aj v rozpore s dobrými mravmi. Žalobkyňa poukazuje predovšetkým na neprimerane vysokú sankciu, a to zmluvnú pokutu podľa č. VI, ods. 4 vo výške 0,25% denne z nezaplatených peňažných sumy. Za rozpor s dobrými mravmi a tiež neprijateľnú zmluvnú podmienku považuje napr. aj ustanovenie v zmysle ktorého ak dlžník neuhradí čo i len jednu splátku pôžičky, vrátenie celej sumy sa stáva predčasne splatným nasledujúci deň po splatnosti neuhradenej splátky. Opätovne poukazuje, že všetky splátky uhradila, aj keď sa dostala pár dní do omeškania. Žalobkyňa je presvedčená, že žalovaný ani nepočítal so splatením úveru v stanovených splátkach a v určenom časovom limite, ale faktickým účelom úveru je, aby došlo čo najskôr k naplneniu hlavného ekonomického cieľa a účelu Zmluvy o pôžičke v spojitosti so záložnou zmluvou, a to aby sa žalovaný v čo najkratšom čase zmocnil a s neúmerne veľkým majetkovým prospechom nehnuteľnosti žalobkyne. Je zjavné, že konanie žalovaného v predmetnej veci ako i všetky podstatné stránky uzatvorených zmlúv sú zámerne formulované tak, aby ich prostredníctvom žalovaný dosiahol rýchly a neprimeraný majetkový prospech. Dobré mravy ako meradlo hodnotenia konkrétnej situácie zodpovedajúcej všeobecne uznávaným pravidlám slušnosti v súlade so všeobecnými zásadami morálky spoločnosti v ktorej sa účastníci nachádzajú, je významným interpretačným pravidlom pri skúmaní či právny vzťah je dovolený. Ide o jednostrannú zmluvu zameranú na získanie majetkového prospechu žalovaného pričom vzniká hrubý nepomer medzi plneniami ku ktorým bola ako zaviazaná a medzi výhodami ktoré žalovanému z tohto úkonu vyplynuli. Čo sa týka Zmluvy o zriadení záložného práva, je táto neplatná predovšetkým z dôvodu, že zmluva z ktorej vyplývajúce záväzky sú ňou zabezpečené, je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi a zmluva o zriadení záložného práva, je potom neplatná vzhľadom na jej akcesorickú povahu. Zmluva o zriadení záložného práva je tiež neplatná pre rozpor s dobrými mravmi, nakoľko sa ňou malo zabezpečiť splnenie dlžníkovho záväzku zriadením záložného práva k nehnuteľnosti, ktorej hodnota niekoľkonásobne prevyšuje výšku zabezpečovaného záväzku. Žalobkyňa poukázala na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR napr. 6SŽO 358/2009 v ktorom súd už pri hodnote vo výške 140% zabezpečenia pohľadávky posúdil takéto zabezpečenie ako v rozpore s dobrými mravmi a zmluvu pokladal za absolútne neplatnú. Tiež poukázala na rozhodnutia súdov rámci EÚ, ktoré ustálili výšku akceptovateľnosti miery krytia na úrovni 110-120% z celkovej zabezpečovanej pohľadávky. V uvedenej veci hodnota zabezpečovanej pohľadávky bola vo výške 11.200,- EUR, pričom predmetom zabezpečenia bol byt ktorého hodnota je približne 50.000,- EUR Hodnota zálohu predstavuje 446% k výške zabezpečenej pohľadávky! Aj z tohto dôvodu je zmluva o zriadení záložného práva neplatná. Keďže žalobkyňa trvá na tom, že Zmluva o pôžičke je v skutočnosti spotrebiteľskou zmluvou a okrem neprijateľných podmienok je neplatná aj pre rozpor s dobrými mravmi, predmetným návrhom sa domáha určenia jej neplatnosti. Naliehavý právny záujem na určení je daný vtedy, ak je tu aktuálny

stav objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia a ktorý nemožno iným právnym prostriedkom odstrániť. Pritom nezáleží, ako právna neistota vznikla. Existencia naliehavého právneho záujmu na určení neplatnosti oboch uzavretých zmlúv je daná odstránením právnej neistoty žalobkyne, pričom bez takéhoto určenia by bolo jej postavenie neisté. Žalovaný jej oznámil listom, že v prípade neuhradenia dlžnej sumy v lehote do 15.02.2016 pristúpi k výkonu záložného práva zriadeného na zabezpečenie pohľadávky zo Zmluvy o pôžičke. Naliehavý právny záujem je nepochybne daný aj tým, že predmetom záložného práva je byt, v ktorom žije spolu so svojou matkou, pričom v prípade, že dôjde k jeho predaju, z titulu realizácie záložného práva, bude to mať pre nich zvlášť nepriaznivé následky a v takom prípade by nemali kde bývať.

2. Žalovaný k žalobe uviedol, že so žalobou v celom rozsahu nesúhlasí, považuje ju za nedôvodnú a neopodstatnenú tak po skutkovej ako aj po právnej stránke veci a žiada, aby súd túto žalobu zamietol a priznal mu nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Žalovaný potvrdzuje, že dňa 09.12.2014 ako veriteľ - fyzická osoba nepodnikateľ uzatvoril so žalobkyňou ako dlžníkom Zmluvu o pôžičke, na základe ktorej poskytol žalobkyňi peňažnú pôžičku vo výške 10.000,- Eur, ktorej poskytnutie nerobí žalobkyňa sporným. Žalovaný tiež potvrdzuje, že na zabezpečenie svojej pohľadávky vyplývajúcej mu zo Zmluvy o pôžičke uzatvoril so žalobkyňou ako záložcom dňa 09.12.2014 Zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, zapísanými na LV č. XXXX, k.ú. O. - byt č. X, na L., nachádzajúci sa na ulici W. B. XX v Trenčíne., a na LV č. XXXX, k.ú. O. - spoluvlastnícky podiel na pozemku pod bytovým domom, kde sa vyššie uvedený byt nachádza. Pokiaľ ide o samotnú Zmluvu o pôžičku, na jej základe poskytol žalobkyňi peňažnú pôžičku vo výške 10.000,- Eur s dohodnutým úrokom vo výške 1 % mesačne zo sumy pôžičky so splatnosťou do jedného roka od poskytnutia pôžičky v mesačných splátkach po 250,- Eur, kedy prvá splátka bola splatná dňa 09.01.2015 a posledná splátka vo výške 8.450,- Eur bola splatná dňa 09.12.2015. V Zmluve o pôžičke bolo tiež v článku IV ods. 5 dohodnuté, že omeškania s úhradou čo i len jednej zo splátok spôsobuje splatnosť celej pôžičky nasledujúci deň po splatnosti neuhradenej splátky. Ako sankcie pre prípad omeškania žalobkyne ako dlžníčky boli v článku VI Zmluvy o pôžičke dohodnuté sankcie vo forme zákonných úrokov z omeškania z dlžnej sumy a tiež zmluvná pokuta vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy. Hoci výšky dlžnej sumy žalobkyne z predmetnej Zmluvy o pôžičke nie je predmetom tohto konania, žalovaný uvádza a trvá na tom, že dlh žalobkyne predstavuje sumu 6.847,02 Eur t.j. tak, ako je to uvedené vo výzve právneho zástupcu žalovaného zo dňa 01.02.2016 adresovanej žalobkyňi. Podľa obsahu Zmluvy o pôžičke je možné konštatovať, že v danom prípade ide o celkom jednoduchú individuálne dojednanú zmluvu, ktoré nemá charakter vopred pripravenej formulárovej zmluvy, aké v praxi bežne používajú nebankové subjekty, z čoho vyplýva, že žalovaný v žiadnom prípade nemal v úmysle uskutočňovať zastretý právny úkon, ako to tvrdí žalobkyňa. Pred uzatvorením Zmluvy o pôžičke žalovaný riadne navštívil žalobkyňu, kde si s ňou dohodol všetky náležitosti poskytovanej pôžičky vrátane dohodnutého úročenia, a až následne sa obrátil na advokátsku kanceláriu s požiadavkou na vypracovanie tejto konkrétnej zmluvy. Pokiaľ ide o argumentáciu žalobkyne, že žalovaný vykonáva činnosť v oblasti poskytovania pôžičiek, čo má dokazovať výpis zo živnostenského registra, kde mal žalovaný takýto predmet činnosti zapísaný, resp. výpis z obchodného registra spoločnosti Profi Finance, s.r.o., ktorej je žalobca spoločníkom a konateľom, pričom aj táto spoločnosť má v predmete podnikania poskytovanie úverov a pôžičiek, s uvedeným žalovaný nesúhlasí a má za to, že uvedené žiadnym spôsobom nepreukazuje, že žalovaný takúto činnosť ako živnostník, neskôr ako spoločnosť s.r.o. vykonával. V prípade živnosti žalovaného, ktorá bola ukončená ku dňu 20.04.2011 (t.j. vyše tri a pol roka predtým ako uzatvoril so žalobkyňou Zmluvu o pôžičke), žalovaný mal živnostenské oprávnenie na 17 predmetov podnikania, pričom jeho hlavnou náplňou bolo prevádzkovanie zmenárni, pričom v predmete poskytovania úverov nikdy nepodnikal, hoci ho mal zapísaný v živnostenskom registri. Čo sa týka spoločnosti Profi Finance, s.r.o. (od 19.08.2015 vystupujúcu pod obchodným menom Reality Centrum, s.r.o.) táto spoločnosť mala činnosť poskytovanie úverov zapísanú ako jednu z 12 predmetov podnikania, a to pre prípad, že by žalovaný zvažoval v tejto oblasti podnikáť. Menovaná spoločnosť aj nejaké úvery poskytla, ale išlo len o pár výnimočných prípadov, kedy poskytnutie pôžičky vyplynulo z požiadavky klienta. V žiadnom prípade však táto spoločnosť neposkytovala rádovo stovky úverov, ako iné nebankové spoločnosti na trhu. Pokiaľ by sa táto spoločnosť zameriavala na poskytovanie spotrebiteľských úverov, nebolo by dôvodu, aby žalovaný sám vo svojom mene inzeroval ponuku pôžičky. Žalovaný inzeroval poskytnutie pôžičky ako fyzická osoba z dôvodu, že v danom čase mal určité voľné finančné prostriedky, ktoré mal záujem zhodnotiť tým, že poskytne vážnemu záujemcovi pre preverení konkrétnych faktov pôžičku. Ani samotná žalobkyňa vo svojej žalobe netvrdí, že sa so žalovaným skontaktovala cez inzerát ponúkajúci pôžičky, ale že jej ho ako človeka odporučil nejaký známy. Po tom, ako žalobkyňa kontaktovala žalovaného,

ten ju navštívil, kde s ňou prebral všetky náležitosti k poskytnutiu pôžičky, pričom žalobkyňa s jeho podmienkami súhlasila, ako aj s dohodnutým úrokom. Taktiež sa dohodli aj na predmete zabezpečenie, ktorým bol byt žalobkyne, pričom žalobkyňa zrejme zámerne nespomenula v podanej žalobe, že na tomto byte viazla a do dnešného dňa aj viazne ťarcha v podobe vecného bremena spočívajúceho v práve bezplatného doživotného bývania a užívanie tohto bytu v prospech matky žalobkyne. Už len táto skutočnosť samo o sebe vylučuje argument žalobkyne, že účelom pôžičky malo byť zmocnenie sa nehnuteľnosti žalobkyne, keďže v praxi aj v prípade, ak by bolo potrebné pristúpiť k výkonu záložného práva, existencia vecného bremena "in personam" na založenej nehnuteľnosti podstatne sťažuje, ba až znemožňuje predajnosť takejto nehnuteľnosti, nakoľko uvedené vecné bremeno by prechádzalo aj na vydražiteľa. V tomto kontexte nemožno preto súhlasiť ani s argumentom žalobkyne, že hodnota založenej nehnuteľnosti niekoľkonásobne prevyšuje výšku zabezpečeného záväzku, keď žalobkyňa zrejme opomenula odpočítať od hodnoty nehnuteľnosti hodnotu vecného bremena na nej zriadenej. V praxi každej jednej nebankovej spoločnosti je odmietnutie poskytnutia úveru v prípade, ak zálohu (nehnuteľnosti) je zriadené vecné bremeno, kedy nebankové spoločnosti trvajú na jeho okamžitom zrušení. Napriek existencii vecného bremena na nehnuteľnosti žalobkyne žalovaný na jeho zrušení netrval, pretože vôbec nemal v pláne realizovať výkon záložného práva a založenie bytu žalobkyne (bez reálnej hodnoty) bolo realizované len formálne, aby aspoň nejaká zábezpeka bola poskytnutá. Na základe všetkých vyššie uvedených skutočností má za to, že právny vzťah založený medzi stranami sporu Zmluvou o pôžičke je nutné v danom prípade považovať za výlučne občianskoprávny vzťah riadiaci sa ustanoveniami § 657 a nasl. Občianskeho zákonníka. a nie vzťah spotrebiteľský, ako to tvrdí žalobkyňa. Z uvedených dôvodov je preto nutné považovať Zmluvu o pôžičke za platný právny úkon so všetkými z toho plynúcimi dôsledkami pre jej účastníkov. Žalovaný zásadne odmieta a nesúhlasí s celou argumentáciou žalobkyne, že právny vzťah založený medzi ňou a žalovaným Zmluvou o pôžičke je vzťahom spotrebiteľským. Argumentácia žalobkyne je v tomto smere značne hypotetická, subjektívna a nepreukázaná, pričom všetky tvrdenia žalobkyne je nutné považovať za špekulatívne s cieľom žalobkyne privodiť si v danom prípade výhodnejšie právne postavenie spotrebiteľa s možnosťou domáhať sa zvýšenej formy právnej ochrany a privodiť neplatnosť zmluvného vzťahu zo Zmluvy o pôžičke. Žalovaný žiadne pôžičky fyzickým osobám neposkytuje ako veriteľ v zmysle zákona o spotrebiteľských úveroch resp. ako dodávateľ podľa § 52 ods. 3 Občianskeho zákonníka a preto je v danom prípade vylúčená na predmetný právny vzťah aplikácia zákona o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovení Občianskeho zákonníka a iných predpisov o ochrane spotrebiteľa. Čo sa týka podnikania žalovaného, skutočnosť, že nejaká spoločnosť, ktorej je žalovaný spoločníkom a konateľom má v predmete podnikania sprostredkovanie poskytnutia pôžičiek a úverov alebo poskytovanie pôžičiek a úverov automaticky neznamená, že tieto spoločnosti túto činnosť reálne vykonávali/vykonávajú, a rovnako tiež uvedený predmet podnikania neznamená, že v sebe zahŕňa len poskytovanie pôžičiek a úverov výhradne spotrebiteľom, keďže tento predmet podnikania oprávňuje subjekt poskytovať úvery a pôžičky aj podnikateľom a korporátnej klientele, a teda v rámci obchodnoprávných vzťahov. Čo sa týka samotného uzatvorenia Zmluvy o pôžičke a Záložnej zmluvy žalovaný postupoval pri ich uzatváraní úplne štandardne a v súlade so zákonom, keď po dohode so žalobkyňou o výške poskytovanej pôžičky, výške úroku, výške jednotlivých splátok a dĺžke doby trvania pôžičky, nechal v tomto znení vypracovať advokátskej kancelárii úplne štandardnú zmluvu o pôžičke tak, aby zodpovedala dohode so žalobkyňou a zároveň chránila jeho finančné prostriedky v prípade, ak by žalobkyňa odmietla postup, na ktorom sa dohodli. Pred podpisom týchto zmlúv ich žalovaný predložil žalobkyňi, ktorá si ich pozorne a detailne prečítala a následne podpísala. Čo sa týka Záložnej zmluvy, ktorú žalobkyňa uzatvorila so žalovaným za účelom zabezpečenia jeho pohľadávky zo Zmluvy o pôžičke, aj túto zmluvu považuje za platný právny úkon, ktorý má všetky náležitosti platného právneho úkonu so všetkými z toho plynúcimi dôsledkami. Argument žalobkyne, že hodnota tejto nehnuteľnosti prevyšujúcej výšku zabezpečovaného záväzku nemôže z vyššie uvedených dôvodov obstať, keďže na nehnuteľnosti viazne vecné bremeno doživotného bezplatného bývania a užívania v prospech matky žalobkyne, čo robí túto nehnuteľnosť na trhu nepredajnou, prípadne za sumu, ktorá by zrejme zodpovedala výške zabezpečovanej pohľadávky žalovaného.

3. Žalobkyňa k vyjadreniu žalovaného uviedla, že na podanej žalobe trvá a pridrižiava sa svojich vyjadrení uvedených v návrhu. Žalobkyňa vytýka zmluve okrem iného výšku dohodnutej zmluvnej pokuty, k výške tejto pokuty sa žalovaný nijako nevyjadril. Žalobkyňa má za to, že ustanovenia o tejto pokute sú v rozpore s dobrými mravmi, pričom výška zmluvnej pokuty bola dojednaná vo výške 0,25 % denne. Istinu aj s dohodnutým navýšením žalobkyňa vrátila v plnej výške t.j. 11.200 eur. Zmluvnú pokutu vyčíslenú žalovaným vo výške 6.847,02 eur považuje za neprijateľnú.

4. Žalovaný k vyjadreniu žalobkyne uviedol, že žalovaný aj naďalej so žalobou v celom rozsahu nesúhlasí, považuje ju za nedôvodnú a neopodstatnenú tak po skutkovej aj po právnej stránke veci a žiada ju zamietnuť. Pokiaľ ide o žalobkyňou namietanú výšku zmluvnej pokuty dohodnutú v Zmluve o pôžičke zo dňa 09.12.2014 uzatvorenú medzi stranami sporu, táto nie je v rozpore s dobrými mravmi. V danom prípade ide o zmluvnú pokutu dojednanú ako sankcia za omeškanie žalobkyne ako dlžníčky so splácaním jej peňažného záväzku zo Zmluvy o pôžičke. Žalobkyňou zmieňovaná čiastka zmluvnej pokuty vyčíslená žalovaným na sumu 6.841,02 Eur nie je výlučne zmluvnou pokutou, ale v sebe zahŕňa aj dopočítané zákonné úroky z omeškania vo výške 403,64 Eur. Na druhej strane je nutné konštatovať, že nie vinou žalovaného ale vinou žalobkyne, ktorá si riadne a včas neplnila svoje záväzky zo zmluvy o pôžičke, narástla suma zmluvnej pokuty na čiastku vyše 6.400,- Eur, ktorá suma rástla postupne každým dňom omeškania žalovanej. Žiadny právny predpis v zásade nelimituje výšku zmluvnej pokuty, na akú sa dohodnú účastníci zmluvy. Určitý korektív v tomto smere predstavuje hľadisko dobrých mravov ako všeobecnej zásady občianskoprávných vzťahov. Súdna prax sa v doterajšej svojej praxi viackrát vyslovila, kedy je a kedy nie je možné považovať zmluvnú pokutu za súladnú/nesúladnú s dobrými mravmi. V danom prípade bola zmluvná pokuta dohodnutá na vo výške 0,25% denne z dlžnej sumy, pričom takáto zmluvná pokuta je akceptovaná aj v rozhodovacej súdnej praxi. Vzhľadom na to, že v danom prípade ide medzi stranami sporu o výlučne občianskoprávny vzťah, a nie vzťah spotrebiteľský, keďže v tomto právnom vzťahu vystupujú strany sporu ako fyzické osoby nepodnikatelia, na posúdenie súladu dohodnutej výšky zmluvnej pokuty s dobrými mravmi nemožno aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch, ako aj ustanovenia Občianskeho zákonníka a iných predpisov o ochrane spotrebiteľa. Vychádzajúc z vyššie uvedeného žalovaný aj naďalej považuje zmluvu o pôžičke uzatvorenú medzi ním ako veriteľom a žalobkyňou ako dlžníčkou za platný právny úkon vo všetkých jej ustanoveniach a žiada, aby súd žalobu žalobkyne o určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke a záložnej zmluvy ako nedôvodnú zamietol.

5. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, oboznámením s obsahom listinných dôkazov a to zmluvou o pôžičke zo dňa 09.12.2014, zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 09.12.2014, žiadosťou žalobkyne zo dňa 26.11.2015 o vyčíslenie pohľadávky, žiadosťou žalobkyne zo dňa 20.01.2016 o vystavenie kvitancie, odpoveďou právneho zástupcu žalovaného zo dňa 01.02.2016, výpisom zo živnostenského registra SR, výpisom z Obchodného registra SR, výpisom z webovej stránky <http://az-pozicky.eu/pozicka/pozicky-pre-vsetkych-2635> zo dňa 9.12.2014, výpisom z webovej stránky <http://inzerca-poziciek.eu/pozicka/potrebujete-surnehotovost-2207> zo dňa 27.05.2015, čiastočným výpisom z listu vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., obec O., Okres O., potvrdeniami O. o vkladoch v hotovosti, rozsudkom najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Sžo/358/2009 zo dňa 22.09.2010, ako aj ostatným obsahom spisu, keď pojednával v neprítomnosti žalobkyne a splnomocneného zástupcu žalobkyne v zmysle § 180 CSP, ktorí svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlnili ani nepožiadali o odročenie pojednávania a zistil nasledovaný skutkový a právny stav.

6. Právny zástupca žalovaného na pojednávaní uviedol, že zotrváva na písomných podaniach a má za to, že žaloba je nedôvodná a neopodstatnená po skutkovej aj po právnej stránke veci. Žalobou nie je možné dosiahnuť požadovanú súdnu ochranu, ktorou žalobkyňa chcela zrušiť záložné právo na jej nehnuteľnosti. Žalobkyňa nepreukázala naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke z 9.12.2014 ako aj zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam z 9.12.2014. Právny vzťah založený zmluvou o pôžičke uzatvorenou medzi žalobkyňou ako dlžníčkou a žalobcom ako veriteľom je vzťahom čisto občiansko-právnym, ktorý považuje za platný právny úkon so všetkými zákonom danými náležitosťami. Vzhľadom na uvedené je platná aj záložná zmluva, ktorá zabezpečuje záväzok zmluvy o pôžičke a preto žiada, aby súd žalobu zamietol a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania. Pokiaľ ide o vytýkanú výšku zmluvnej pokuty, táto nie je v rozpore s dobrými mravmi, poukazujúc na to, že v rámci občiansko-právných vzťahov je takáto výška zmluvnej pokuty akceptovateľná aj z pohľadu súdnej praxe. Na okolnosti uzavretia pôžičky navrhuje vypočúť žalovaného za účelom preukázania, že nejde o spotrebiteľský, ale o občiansko-právny vzťah. Žalovaný žalobkyňu oznámil telefonicky, že zmluva je zosplatnená a že žiada zaplatenie celej pôžičky naraz. Žalobkyňa na to uviedla, že bude naďalej pokračovať v platení splátok a nakoniec sa to vysporiada.

7. Žalovaný pri výsluchu uviedol, že žalobkyňa ho kontaktovala za účelom poskytnutia pôžičky, ona vystupovala ako živnostníčka - podnikateľka. Pri osobnom stretnutí zistil, že ona by chcela pôžičku ako

fyzická osoba s tým, že ako fyzickej osobe jej najskôr prostriedky poskytnúť nechcel vzhľadom na to, že nehnuteľnosť je zaťažená vecným bremenom. Potom mu rozpovedala svoj príbeh a žalovanému jej prišlo ľúto, tak jej finančné prostriedky poskytol zo svojich súkromných zdrojov s tým, že sa dohodli na podmienkach ako boli uvedené v zmluve. Mali dohodu, ktorú ona od začiatku nedodržiavala, teda splátkový kalendár. Žalovaný ju telefonicky oboznámil s tým, že ak nebude splatená finančná hotovosť tak, ako sa dohodli, môže byť pôžička zosplatnená a bude to musieť zaplatiť v rámci zmluvy naraz aj so zmluvnými sankciami a pokutami. Ona hneď od začiatku porušovala zmluvu a žalovaný sa zľakol, že žalobkyňa to nebude chcieť zaplatiť, preto ju hneď urgoval. Nie je pravdou, že nevedela, že sa pôžička stala splatnou. Nie je pravdou, že nevedela o podmienkach, ktoré teraz rozporuje. Žalovaného chybou bolo, že jej to písomne nedoručil, myslel si, že ju stačí upozorniť aj telefonicky, ústne. Žalobkyňa mu uviedla, že to berie na vedomie, ale správala sa podľa svojho scenára, potom už s ním prestala komunikovať. Zmluvu o pôžičke vypracoval žalovaný, oboznámila sa s ňou a podpisovala ju pred notárom po oboznámení sa s ňou v O. na notárskom úrade. Žalobkyňa na žalovaného získala kontakt cez nejakého známeho z O., meno ktorého si nepamätá, je to už štyri roky dozadu. Žalovaný mal vedomosť o tom, že na predmete zálohy je zriadené vecné bremeno spočívajúce v práve doživotného užívania jej matkou. Žalovaný by ani nemal šancu nadobudnúť túto nehnuteľnosť. Po začatí súdneho konania prebiehala komunikácia medzi ním a žalobkyňou ohľadne mimosúdneho riešenia sporu, komunikovali niekoľkokrát. Žalovaný bol ochotný sa s ňou dohodnúť na nejakom finančnom vyrovnaní, ale tesne pred osobným stretnutím žalobkyňa všetko zrušila a odvtedy ním vôbec nekomunikuje, je to asi od mája 2018.

8. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa 09.12.2014 vyplýva, že žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyni ako dlžníčke peňažnú pôžičku vo výške 10.000 eur a žalobkyňa sa zaviazala vrátiť žalovanému pôžičku najneskôr do 9.12.2015 spolu s úrokom vo výške 1% mesačne z celkovej sumy pôžičky. Celkový záväzok dlžníka voči veriteľovi ku dňu konečnej splatnosti úveru predstavuje sumu 11.200 eur a pozostáva z istiny pôžičky a dohodnutých úrokov. Dlžník sa zaväzuje vrátiť veriteľovi pôžičku v nasledovných mesačných splátkach. 1. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.01.2015, 2. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.02.2015, 3. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.03.2015, 4. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.04.2015, 5. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.05.2015, 6. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.06.2015, 7. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.07.2015, 8. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.08.2015, 9. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.09.2015, 10. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.10.2015, 11. splátku vo výške 250 eur so splatnosťou 09.11.2015, 12. splátku vo výške 8.450 eur so splatnosťou 09.12.2015. Podľa čl. IV bod 5 sa zmluvné strany dohodli, že v prípade, ak dlžník veriteľovi neuhradí čo i len jednu zo splátok pôžičky v plnej výške a včas, vrátenie celej poskytnutej pôžičky sa stáva predčasne splatným nasledujúci deň po splatnosti neuhradenej splátky a veriteľ je oprávnený požadovať od dlžníka vrátenie celej pôžičky. Podľa čl. VI bod 3 v prípade omeškania dlžníka s plnením peňažného záväzku, ktorý sa stal splatný, je dlžník povinný nad rámec zmluvnej pokuty uvedenej v bode 2 tohto článku a zákonných úrokov s zmeškania, zaplatiť veriteľovi aj zmluvnú pokutu vo výške 0,25 % z nezaplatennej peňažnej sumy a to za každý aj začatý deň omeškania.

9. Zo zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 09.12.2014 vyplýva, že žalovaný ako záložný veriteľ a žalobkyňa ako záložca uzavreli zmluvu, predmetom ktorej je zriadenie záložného práva na zabezpečenie zaplatenia istiny, príslušenstva, prípadných zmluvných pokút a ďalších pohľadávok záložného veriteľa voči záložcovi ako dlžníkovi, vzniknutých z pôžičky poskytnutej na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 09.12.2014 uzatvorenej medzi záložným veriteľom ako veriteľom a záložcom ako dlžníkom. Najvyššia hodnota istiny, do ktorej sa pohľadávka záložného veriteľa zabezpečuje je 50.000 eur. Záložca vyhlasuje, že je vlastníkom a má dispozičné právo k nehnuteľnostiam nachádzajúcim sa v katastrálnom území O., obec O., okres O., zapísaným na LV č. XXXX ako byt č. X na L., vchod XX, nachádzajúci sa na ul. W. B. XX v O. v bytovom dome so súp. č. XXXX, postavenom na parc. č. XXXX/XX, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu o veľkosti XX/XXX v podiele záložcu X/X, zapísaným na LV č. XXXX ako parcely registra "S." pozemok parc. č. XXXX/XX. o výmere XXX m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria v podiele záložcu o veľkosti XX/XXX a tento dáva do zálohu záložnému veriteľovi. Záložca vyhlásil, že na nehnuteľnostiach viaznu ťarchy a to vecné bremeno - právo bezplatného doživotného užívania a bývania v prospech R. V., nar. XX.XX.XXXX.

10. Zo žiadosti žalobkyne zo dňa 26.11.2015 o vyčíslenie pohľadávky vyplýva, že žalobkyňa žiada žalovaného o vyčíslenie celkovej výšky jej záväzku voči žalovanému ku dňu 09.12.2015, keďže sa

dostala do omeškania s niektorými splátkami a je si vedomá, že okrem istiny a dohodnutého úroku, je povinná znášať tiež úrok z omeškania.

11. Zo žiadosti žalobkyne zo dňa 20.01.2016 o vystavenie kvitancie vyplýva, že žalobkyňa žiada žalovaného o vystavenie kvitancie, resp. potvrdenie veriteľa o splatení záväzku dlžníka zabezpečeného záložným právom v zmysle § 151md Občianskeho zákonníka. Svoj dlh žalovanému z titulu zmluvy o pôžičke splatila dňa 09.12.2015. V prípade, ak žalovaný bez zbytočného odkladu nevystaví takúto listinu a nepodá toto potvrdenie a žiadosť o výmaz záložného práva uvedeného na LV č. XXXX a LV č. XXXX pre k.ú. O., pre vlastníka pod X. XX H. Y., bude žalobkyňa nútená obrátiť sa na súd s návrhom na zrušenie záložného práva. Žalobkyňa má záväzok voči žalovanému v celom rozsahu splatený a nehnuteľnosť jej žalovaný blokuje neoprávnene.

12. Z odpovede právneho zástupcu žalovaného zo dňa 01.02.2016 vyplýva, že žiadosti žalobkyne o vystavenie kvitancie nie je možné vyhovieť, nakoľko žalovaný naďalej eviduje voči žalobkyňi pohľadávku z predmetnej zmluvy o pôžičke. Prvá splátka bola v zmysle dojednaného splátkového kalendára splatná dňa 09.01.2014, ale na účet žalovaného bola pripísaná až 14.01.2015. Keďže sa žalobkyňa hneď s prvou splátkou dostala do omeškania, jej záväzok zo zmluvy o pôžičke sa tak v súlade s čl. IV bod 5 zmluvy o pôžičke stal splatný dňa 10.01.2015, kedy bola žalobkyňa povinná vrátiť žalovanému celý záväzok. Nakoľko sa tak nestalo, počnúc dňom 11.01.2015 je žalobkyňa v omeškani s plnením záväzku žalovanému a žalovanému vzniklo právo požadovať okrem vrátenia pôžičky aj zaplatenie zákonných úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty podľa čl. VI zmluvy o pôžičke.

13. Z výpisu zo živnostenského registra SR vyplýva, že podnikateľský subjekt podnikajúci pod obchodným menom L. U. - V+S, N. XXXXXXXX, miesto podnikania XXXXX X. B. O. XXX ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 20.4.2011. Medzi predmetmi podnikania bolo poskytovanie úverov alebo pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky majetkových hodnôt.

14. Z výpisu z Obchodného registra SR vyplýva, že spoločnosť Reality Centrum, s.r.o., IČO: 46623060, so sídlom Teodora Tekela 6482/10, Trnava, spoločníkom a konateľom ktorej je L. U., XXX XX X. B. O. XXX, mala od 12.04.2012 do 18.08.2015 zapísaný predmet podnikania poskytovanie úverov alebo pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky majetkových hodnôt.

15. Z výpisu z Obchodného registra SR vyplýva, že spoločnosť TT Invest Slovakia, s.r.o., IČO: 45470341, so sídlom Javorová 579/37, 919 30 Jaslovské Bohunice, spoločníkom a konateľom ktorej je L. U., XXX XX X. nad O. XXX, mala od 02.04.2010 do 02.11.2015 zapísaný predmet podnikania poskytovanie úverov alebo pôžičiek z peňažných zdrojov získaných výlučne bez verejnej výzvy a bez verejnej ponuky majetkových hodnôt.

16. Z výpisu z webovej stránky <http://az-pozicky.eu/pozicka/pozicky-pre-vsetkych-2635> zo dňa 9.12.2014 vyplýva, že L. U. ponúka rýchle pôžičky. Z výpisu z webovej stránky <http://inzeria-poziciek.eu/pozicka/potrebujete-surne-hotovost-2207> zo dňa 27.05.2015 vyplýva, že L. U. ponúka nebankové pôžičky.

17. Z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., obec O., C. O., zo dňa 08.06.2018 vyplýva, že v časti Poznámky je zapísané: P XXX/XX - Oznámenie o začatí výkonu záložného práva predajom Zálohu na dražbe na nehnuteľnosti: pozemok registra S. parc.č. XXXX/XX na podiel XX/XXX vlastníka pod B: XX (H. Y.), veriteľom L. U., rod. U., nar.XX.XX.XXXX, bytom X. B. O. č.XXX, na základe V XXXX/XX, v.z.XXXX/XX. P-XXX/XXXX - Potvrdenie OS v Trenčíne zo dňa 04.04.2018 o prijatí návrhu na začatie konania spis. zn.: 21C/17/2018 v právnej veci o určenie, že záložné právo zaniklo, kde predmetom zálohu je nehnuteľnosť - byt č.X s podielom XX/XXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu so súpisným číslom XXXX na S. W. parc.č. XXXX/XX, zm.č.XXXX/XX. V časti S. Ťarchy je zapísané: P. - Vecné bremeno: právo bezplatného doživotného užívania a bývania na byt č. X s podielom XX/XXX. na spoločných častiach a zariadeniach domu súp.č. XXXX na parc.č. XXXX/XX v prospech R. V., rod. V., nar. XX.X.XXXX, v.z. XXXX/XX. .. Záložné právo na byt č. X s podielom XX/XXX na spoločných častiach a zariadeniach domu so súp. čís. XXXX na parc. čís. XXXX/XX v prospech: U. L. rod. U., nar. X.X.XXXX bytom X. B. O.. XXX, X. B. O., na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 9.12.2014, v.z. XX/XX.

18. Z čiastočného výpisu z listu vlastníctva č. XXXX pre k.ú. O., obec O., C. Trenčín, zo dňa 18.05.2016 vyplýva, že v časti Poznámky je zapísané: P XXX/XX - Oznámenie o začatí výkonu záložného práva predajom Zálohu na dražbe na nehnuteľnosti: pozemok registra S. parc.č. XXXX/XX na podiel XX/XXX vlastníka pod X. (H. Y.), veriteľom L. U., rod. U., nar.08.08.1977, bytom X. B. O. č.XXX, na základe V XXXX/XX, v.z.XXXX/XX. V časti S.: Ťarchy je zapísané: V XXXX/XX - Vecné bremeno: právo bezplatného doživotného užívania a bývania na byt č. X s podielom XX/XXX na spoločných častiach a zariadeniach domu súp.č. XXXX na parc.č. XXXX/XX v prospech R. V., rod. V., nar. XX.X.XXXX, v.z. XXXX/XX. V XXXX/XX Záložné právo na byt č. X s podielom XX/XXX na spoločných častiach a zariadeniach domu so súp. čís. XXXX na parc. čís. XXXX/XX v prospech: U. L. rod. U., nar. X.X.XXXX bytom X. nad O. č. XXX, X. nad O., na základe zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 9.12.2014, v.z. XX/XX.

19. Podľa § 80 písm. c) zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok (ďalej len „OSP“) (v znení účinnom do 30.06.2016), návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

20. Podľa § 470 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len "CSP") ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

21. Podľa § 137 CSP Žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o a) splnení povinnosti, b) nároku na usporiadanie práv a povinností strán, ak určitý spôsob usporiadania vzťahu medzi stranami vyplýva z osobitného predpisu, c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

22. Podľa § 488 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej len „OZ“), záväzkovým vzťahom je právny vzťah, z ktorého veriteľovi vzniká právo na plnenie (pohľadávka) od dlžníka a dlžníkovi vzniká povinnosť splniť záväzok.

23. Podľa § 489 OZ, záväzky vznikajú z právnych úkonov, najmä zo zmlúv, ako aj zo spôsobenej škody, z bezdôvodného obohatenia alebo z iných skutočností uvedených v zákone.

24. Podľa § 657 OZ, zmluvou o pôžičke prenecháva veriteľ dlžníkovi veci určené podľa druhu, najmä peniaze, a dlžník sa zaväzuje vrátiť po uplynutí dohodnutej doby veci rovnakého druhu.

25. Podľa § 52 ods. 1 až 4 OZ, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. (1) Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva. (2) Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. (3) Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. (4)

26. Podľa § 37 ods. 1 OZ, právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

27. Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

28. Podľa § 3 ods. 1 OZ, výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

29. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov (ďalej len „ZoSÚ“) (v znení účinnom ku dňu uzavretia zmlúv), spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

30. Podľa § 2 písm. a) ZoSÚ, na účely tohto zákona sa rozumie spotrebiteľom fyzická osoba, ktorá nekoná v rámci predmetu svojho podnikania alebo povolania.

31. Podľa § 2 písm. b) ZoSÚ na účely tohto zákona sa rozumie veriteľom fyzická osoba alebo právnická osoba, ktorá ponúka alebo poskytuje spotrebiteľský úver v rámci svojej podnikateľskej činnosti.

32. Podľa § 2 písm. d) ZoSÚ, zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

33. Podľa § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch Spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo určenia bezúčinnosti a bezpoplatkovosti poskytnutého spotrebiteľského úveru žalobou.

34. Podľa § 20 ods. 1 ZoSÚ, veriteľ je oprávnený poskytovať spotrebiteľské úvery len na základe povolenia udeleného Národnou bankou Slovenska, a to v závislosti od udeleného povolenia v tomto rozsahu: a) bez obmedzenia rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20a alebo b) v obmedzenom rozsahu poskytovania spotrebiteľských úverov podľa § 20b.

35. Podľa § 151a OZ, záložné právo slúži na zabezpečenie pohľadávky a jej príslušenstva tým, že záložného veriteľa oprávňuje uspokojiť sa alebo domáhať sa uspokojenia pohľadávky z predmetu záložného práva (ďalej len "záloh"), ak pohľadávka nie je riadne a včas splnená.

36. Podľa § 151b ods. 1 OZ, záložné právo sa zriaďuje písomnou zmluvou, schválenou dohodou dedičov o vyporiadaní dedičstva, rozhodnutím súdu alebo správneho orgánu, alebo zákonom. Zmluva o zriadení záložného práva na hnutelnú vec sa nemusí uzatvoriť v písomnej forme, ak záložné právo vzniká odovzdaním veci podľa tohto zákona.

37. Podľa § 151c ods. 1 OZ, záložným právom možno zabezpečiť peňažnú pohľadávku, ako aj nepeňažnú pohľadávku, ktorej hodnota je určitá alebo kedykoľvek počas trvania záložného práva určiteľná.

38. Podľa § 151e ods. 2 OZ, záložné právo k nehnuteľnostiam, bytom a nebytovým priestorom vzniká zápisom v katastri nehnuteľností, ak osobitný zákon 3c) neustanovuje inak.

39. Podľa § 151j ods. 1 OZ, ak pohľadávka zabezpečená záložným právom nie je riadne a včas splnená, môže záložný veriteľ začať výkon záložného práva. V rámci výkonu záložného práva sa záložný veriteľ môže uspokojiť spôsobom určeným v zmluve alebo predajom zálohu na dražbe podľa osobitného zákona, 3e) alebo domáhať sa uspokojenia predajom zálohu podľa osobitných zákonov, 3f) ak tento zákon alebo osobitný zákon neustanovuje inak.)

40. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 9.12.2014 zmluvu o pôžičke, na základe ktorej žalovaný ako veriteľ poskytol žalobkyni ako dlžníčke peňažnú pôžičku vo výške 10.000 eur a žalobkyňa sa zaviazala vrátiť žalovanému pôžičku najneskôr do 9.12.2015 spolu s úrokom vo výške 1% mesačne z celkovej sumy pôžičky, spolu vo výške 11.200 eur, keď prvá splátka bola splatná dňa 09.01.2015 a posledná splátka vo výške 8.450 Eur bola splatná dňa 09.12.2015. Žalobkyňa a žalovaný uzatvorili dňa 9.12.2014 zmluvu o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, predmetom ktorej bolo zriadenie záložného práva k nehnuteľnostiam vo vlastníctve žalobkyne zapísaným na LV č. XXXX a LV XXXX pre k.ú. O., obec O., Okres O., na zabezpečenie zaplatenia istiny, príslušenstva, prípadných zmluvných pokút a ďalších pohľadávok záložného veriteľa voči záložcovi ako dlžníkovi, vzniknutých z pôžičky poskytnutej na základe zmluvy o pôžičke zo dňa 09.12.2014 uzatvorenej medzi záložným veriteľom ako veriteľom a záložcom ako dlžníkom. Žalobkyňa

nezaplatila prvú splátku splatnú dňa 09.01.2015 včas, preto sa celá pôžička stala nasledujúci deň splatnou.

41. Predovšetkým bolo potrebné v konaní vyriešiť otázku, či žaloba je vo všetkých výrokoch požadovaných v petite správnym prostriedkom ochrany práv žalobkyne, resp. či by z procesného hľadiska bolo vôbec prípustné (v prípade záverov dokazovania svedčiacich v prospech žalobkyne) rozhodnúť takýmito výrokmi. Žalobkyňa sa jednak domáhala určenia neplatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 09.12.2014 a jednak zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 09.12.2014, čím chce zabrániť realizácii záložného práva zriadeného na nehnuteľnosti v jej vlastníctve, resp. dosiahnuť výmaz tohto záložného práva z katastra nehnuteľností. Oba výroky sú určovacími výrokmi, avšak s prihliadnutím na novú procesnú úpravu od 01.07.2016 v Civilnom procesnom poriadku, použiteľnú aj na konania začaté do 30.06.2016, v prípade určenia neplatnosti zmlúv ide o žalobu o určenie právnej skutočnosti (§ 137 písm. d) CSP). Pokiaľ ide o určenie neplatnosti zmlúv, takáto žaloba nemohla obstáť a súd žalobu zamietol z dôvodu, že možnosť žalobkyne domáhať sa určenia právnej skutočnosti by s účinnosťou od 01.07.2016 bola daná iba vtedy, ak by to vyplývalo z osobitného predpisu, pričom v prejednávanej veci takáto možnosť z osobitného predpisu nevyplýva.

42. Žalobkyňa v konaní tvrdila, že predmetná zmluva o pôžičke je zmluvou spotrebiteľskou a žalovaný je dodávateľ, ktorý koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Zo zmluvy o pôžičke zo dňa XX.12.2014 vyplýva, že pri jej uzatváraní konal žalovaný v pozícii veriteľa ako fyzická osoba (L. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom XXX XX X. nad O. XXX) a nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že podnikateľský subjekt podnikajúci pod obchodným menom L. U., miesto podnikania XXXXX Bohdanovce nad Trnavou XXX ukončil podnikateľskú činnosť vo všetkých predmetoch podnikania uvedených na dokladoch o živnostenskom oprávnení ku dňu 20.4.2011. Z výpisov z Obchodného registra SR vyplýva, že žalovaný je konateľom a spoločníkom v obchodných spoločnostiach Reality Centrum, s.r.o., IČO: 46623060, so sídlom Teodora Tekela 6482/10, Trnava a TT Invest Slovakia, s.r.o., IČO: 45470341, so sídlom Javorová 579/37, 919 30 Jaslovské Bohunice, avšak predmetnú zmluvu o pôžičke neuzavrela ani jedna z týchto spoločností ako dodávateľ. Z výpisov z webových stránok vyplýva, že žalovaný ako fyzická osoba ponúkal rýchle pôžičky, resp. nebankové pôžičky, avšak nevyplýva z nich, že žalovaný ich ponúka v rámci predmetu svojej obchodnej, resp. podnikateľskej činnosti, keď sám žalovaný potvrdil, že v tom čase mal voľné finančné prostriedky a tieto chcel zhodnotiť tým, že poskytne vážnemu záujemcovi po preverení konkrétnych faktov pôžičku. Zmluva o pôžičke navyše nemá charakter vopred pripravenej formulárovej zmluvy, aké v praxi bežne používajú dodávateľia. Z výsluchu žalovaného mal súd preukázané, že žalovaný sa stretol so žalobkyňou pred uzavretím zmluvy a individuálne dohodli všetky náležitosti zmluvy o pôžičke a až následne žalovaný zmluvu pripravil, s touto sa žalobkyňa pred podpisom zmluvy podrobne oboznámila a až následne pred notárom ju podpísala. Žalobkyňa v konaní nepreukázala, že predmetná zmluva o pôžičke je zmluvou spotrebiteľskou podľa § 52 ods. 1 OZ a § 1 ods. 2 ZoSÚ a že žalovaný pri jej uzatváraní konal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti, preto na určenie neplatnosti zmluvy o pôžičke zo dňa 09.12.2014 nie je možné aplikovať ani § 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov.

43. Nakoľko však žaloba žalobkyne bola podaná ešte dňa 26.02.2016, t.j. za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, ktorý umožňoval určenie neplatnosti právneho úkonu za predpokladu, že má na tom žalobca naliehavý právny záujem (§ 80 písm. c) OSP), súd skúmal uvedené aj z tohto hľadiska, a teda či by žaloba vo výrokoch o určenie neplatnosti zmlúv obstála v zmysle OSP.

44. Právny záujem žalobcu na požadovanom určení musí byť podľa požiadavky zákona kvalifikovaný, t.j. naliehavý, pričom posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Žalobca je potom povinný tvrdiť a dokázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Naliehavý právny záujem je tam, kde je stav, že právo resp. právny vzťah medzi účastníkmi konania je sporný, je tu ohrozenie práva, či právneho vzťahu, resp. stav neistoty právneho postavenia žalobcu, a tento nemožno odstrániť inak, len určovacím výrokom, pričom jestvuje potreba odstránenia tejto neistoty resp. ohrozenia práva alebo právneho vzťahu. V zmysle judikatúry a súdnej praxe, naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972). Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy,

ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo (rozsudok NS SR sp.zn. 3Cdo 112/2004). Naliehavý právny záujem nie je pri takej určovacej žalobe, keď je zrejmé, že aj v prípade vyhovenia takejto žalobe nedôjde k odstráneniu spornosti práva a bude po nej musieť i tak nasledovať ďalšie súdne konanie. V takom prípade by podaná určovacia žaloba neslúžila potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Ak však určovacia žaloba vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu, je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) i iná žaloba (porovnaj rozhodnutie NS SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite, teda z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku žalobcu. Povinnosť preukázať naliehavý právny záujem zaťažuje žalobcu, ktorý musí poukázať na určité skutkové okolnosti týkajúce sa sporu medzi účastníkmi, a zároveň objasniť, prečo práve podaná určovacia žaloba je procesne vhodným (teda účinným) nástrojom, ktorý tento spor vyrieši (porovnaj rozsudok NS SR sp.zn. 5 Cdo 31/2011 zo dňa 06.12.2012).

45. V tu prejednávanvej veci ani za účinnosti OSP nemohla mať žalobkyňa naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o pôžičke a zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam, pretože cieľom žalobkyne je zabrániť realizácii záložného práva a dosiahnuť výmaz záložného práva z katastra nehnuteľností. Súd dospel k záveru, že žalobkyňa ani v čase podania žaloby nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti zmlúv, keď tento odôvodňovala v žalobe len tým, že bez rozhodnutia súdu o určení neplatnosti predmetných zmlúv je jej právne postavenie neisté, predmetom záložného práva je byť a realizácia záložného práva by mala na žalobkyňu zvlášť nepriaznivé následky, lebo by nemala kde bývať. Uvedené však nepreukazuje naliehavý právny záujem žalobkyne na požadovanom určení, nakoľko by sa takýmto určením s definitívnou platnosťou neistota v právnom vzťahu založenom zmluvou o pôžičke a zmluvou o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam neodstránila. Žaloba žalobkyne potom nebola správnym prostriedkom ochrany práv žalobkyne, týmto je žaloba žalobkyne v konaní vedenom pred Okresným súdom Trenčín spis. zn.: 21C/17/2018 zo dňa 04.04.2018 v právnej veci o určení, že záložné právo k predmetným nehnuteľnostiam zaniklo, podanie ktorej mal súd preukázané z výpisu z LV č. XXXX pre k.ú. O., lebo len takýmto určením môže žalobkyňa dosiahnuť zmenu zápisu v katastri nehnuteľností v tom zmysle, aby pri nehnuteľnosti, ktorá je v jej vlastníctve, nebola evidovaná ako ťarcha záložné právo v prospech žalovaného a zároveň v uvedenom konaní bude súd ako predbežnú otázku posudzovať platnosť predmetných zmlúv. Žalobkyňa nepreukázala, že by rozhodnutie súdu pozitívne určujúce, že zmluva o pôžičke a zmluva o zriadení záložného práva sú neplatné, bolo konkrétnym spôsobom spôsobilé ovplyvniť právne postavenie žalobkyne, resp. odstrániť neistotu v jej právnom postavení. Uvedené potom nutne muselo viesť súd k záveru o neexistencii naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení neplatnosti predmetných zmlúv, preto súd žalobu žalobkyne ako nedôvodnú zamietol.

46. Podľa § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

47. Podľa § 262 ods. 1 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

48. Podľa § 262 ods. 2 Civilného sporového poriadku o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

49. O náhrade trov konania rozhodol súd podľa ustanovenia § 255 ods. 1 Civilného sporového poriadku podľa pomeru úspechu a žalovanému, ktorý mal vo veci plný úspech, keď súd žalobu zamietol, priznal voči žalobkyňi, ktorá bola v konaní neúspešná, nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške náhrady trov konania rozhodne súd po právoplatnosti rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Trnava. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania, a síce ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis, spisová značka konania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.